

KERK + Leven

WEEKBLAD — NUMMER 15 — 12 APRIL 2006

Christus' laatste woorden

Vrijwillig bij de brandweer

blz. 9

Dossier Pasen is vergeven

blz. 12-13

Hoe ver reikt ons zelf-beschikkingsrecht?

blz. 17

hasselt
mechelen
gent
brugge
antwerpen

VEEL heeft Jezus niet meer gesproken de laatste dagen van zijn leven. Bij Herodes het hoogstnodi-ge, bij Kajafas een paar woorden, bij zijn geseling geen woord en tijdens zijn kruisweg amper één zinnetje tot de vrouwen. Maar vanaf zijn kruis sprak Jezus zevenmaal. Zijn laatste woorden. Woorden die wegen.

In het aanschijn van de dood laat Hij ons binnen kijken in zijn hart. Hij spreekt over vergeving, over verlatenheid, over zijn eindeloze vertrouwen in de Vader. Dat testament is ons heel dierbaar: Talloze christenen overwogen Jezus' woorden intens, vooral tijdens de Lijdensweek. Ze zijn een kostbare erfenis. Laat ons ze beluisteren en ze in ons hart opnemen.

Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen. Pijn doet krimpen: het hart sluit zich en een normale mens keert zich naar binnen. En Jezus? Hij keert het om: zijn hart breekt open en Hij vergeeft wie hem pijn deed. Deuren en vensters opent Hij om anderen te verwarmen, zelfs zij die het niet willen. Het lijkt wel of Hij zijn hart verliest aan de anderen, en zo is het ook. Jezus zet de wereld op z'n kop - dat doet Hij trouwens altijd. Hij staat niet op zijn rechten, Hij vergeeft.

Heden nog zul je met mij zijn in het paradijs. Op het kruis wordt niet meer alleen om vergeving geboden, hier wordt ze door Jezus geschonken. Jezus bidt en vergeeft. Want dit is het geheim van de mensenzoon: Hij is mens en God. Hij is volkomen mens en gaat tussen de zondaars staan. En over de schouder van die goede moordenaar heen zegt Hij ook tot ons: „Als je wilt, ben je heden nog bij mij in het huis van de vergiffenis.”

Vrouw, zie daar uw zoon. (...) zie daar uw moeder. Nu ontdekt Jezus zich van het laatste en van het meest intieme: Hij doet afstand van de geliefde leerling en zelfs van zijn moeder. Nu heeft Hij niets meer om voor de Vader te verschijnen: eer, recht, kleren, moeder en leerling. „Hij heeft zichzelf ontledigd” (Filippenzen 2, 7). Hij heeft niets meer. Alle banden zijn verbroken, ook de liefste en de hoogste: die met zijn moeder en met de leerling.

Ik heb dorst. Hoe kan het anders of de Gekruisigde heeft dorst. Daar is een natuurlijke verklaring voor. Waarom het dan toch in het passieverhaal vermelden? Er moet dus wel meer aan de hand zijn dan gewoon dorst hebben. Jazeker, Jezus' woord heeft - zoals zo vaak in het evangelie van Johannes - ook nu een dubbele bodem. Het gaat immers niet alleen over de dorst van het lichaam, maar over de dorst in Jezus' ziel.

Als God mens wordt, is dat niet omdat Hij dorst naar water, maar omdat Hij dorst naar ons. Niet omdat Hij uit is op eigen lfenis, maar omdat Hij uitziet om ons te verlossen.

God, mijn God, waarom het Gij Mij verlaten? Dit is wellicht de meest raadselachtige zin die Jezus ooit op zijn lippen nam. De Zoon van God zelf zegt nu verlaten te zijn. Onbegrijpelijk? Geen vraag is diep menselijker dan die naar het waarom. Daarom kon die vraag ook in Jezus' mond niet ontbreken. Is Hij niet dé mens? Veel meer nog dan hoe en wat vragen we waarom. Nochtans blijft het antwoord bij die laatste vraag veel langer uit. Soms lijkt het wel nooit te komen. En toch, dit woord van schrijnende eenzaamheid is meteen het voorwoord op zijn verrijzenis. In de grootste verlatenheid is de Vader het dichtst bij Hem en ligt Hij bijna in de armen van zijn Vader.

Vader, in uw handen beveel ik mijn geest. Na een kreet van absolute verlatenheid richt Jezus zich tot dezelfde God én Vader. Het lijkt wel een bevel: zichzelf uit handen geven. Maar het zijn Gods handen die ons opvangen. Al is de pijn van het kruis ondraaglijk en voelt God schijnbaar niet met ons mee, toch is God niet het blinde noodlot dat op ons valt. Opnieuw: God is niet iets, maar iemand. Hij is zelfs Vader tot in dit uur van duisternis.

Het is volbracht. Ook Jezus' allerlaatste kruiswoord heeft een dubbele bodem. „Het is volbracht” betekent: dit is het einde van zijn leven hier op aarde, zijn heengaan in de dood. En zo is het ook: „Daarop boog Hij het hoofd en gaf Hij de geest” (Johannes 19, 30). Maar het betekent evenzeer en nog meer: nu is alles tot voltooiing gebracht. Al wat de Vader Hem had opgedragen, is volbracht.

Zeven woorden op het kruis. Zijn laatste zeven woorden vóór Hij in de ochtend van de paasdag tot de vrouwen zeggen zal: „Vrede zij u” (Matteüs 28, 9). Zeven woorden om mee te nemen de hele heilige week lang. Om mee te nemen telkens ook wij een lijdensweek moeten doormaken. Want ook wij hebben onze Witte Donderdagen, Goede Vrijdagen en Stille Zaterdag. Maar ook telkens weer een paasdag.

Zalig Pasen.

+ Godfried kardinaal Danneels

Een uitgebreide meditatie vindt u in de paasbrochure van de kardinaal, *De zeven kruiswoorden*. Te koop in de boekhandel. Rechtstreeks bestellen bij Persdienst Aartsbisdom, telefoon 015/21.65.01, e-mail aartsbisdom@kerknet.be.